

Základní škola Týn nad Vltavou, Malá Strana

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

od 1. 9. 2023

Jiřina Balounová
vedoucí vychovatelka

Mgr. Miroslav Vašica
ředitel školy

1. Identifikační údaje

Adresa školy: Žižkova 285, 375 01 Týn nad Vltavou
Ředitel školy: Mgr. Miroslav Vašica
IČ: 60076909
REDIZO: 600057593

Kontakty

Telefon: 385 722 442
Web: www.zstynms.cz
E-mail: reditel@zstynms.cz

Zřizovatel školy: Město Týn nad Vltavou

Vedoucí školní družiny: Jiřina Balounová
Telefonické spojení: +420 770 170 766

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí základní školy. Samostatná a stabilní oddělení se nachází v přízemí pavilonu základní školy (1. a 2. oddělení) a suterénu hlavní budovy (3. a 4. oddělení).

Případná další oddělení jsou umístěna do určených a označených tříd v budovách školy.

Vzhledem k umístění družin mohou účastníci využívat k pohybovým aktivitám chodbu u školních družin, školní a dopravní hřiště i areál základní školy.

Kapacita školní družiny je 160 účastníků. Navštěvují ji žáci 1. až 5. tříd a přípravné třídy.

2.1 Poslání školní družiny

Školní družina je důležitý výchovný partner rodiny a školy, plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání účastníků. Má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů, dopomáhá účastníkům překonávat jejich handicap, rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.

Usiluje o vytváření zdravé osobnosti, která bude znát svou cenu. Cílem je připravit jedince pro život a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit vědomostmi, dovednostmi a postoji.

3. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10 měsíců daného školního roku. Po dobu podzimních, vánočních, velikonočních a jarních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost školní družiny může přerušit.

Časový plán ŠVP ŠD je sestaven pro žáky prvního stupně ZŠ. Obsahuje výběr možných činností, ze kterých budou vychovatelky volit podle aktuálního složení účastníků v odděleních jednotlivá témata a okruhy.

- Ranní družina: 6:00 hod. - 7:35 hod.
- Odpolední družina: 11:35 hod. - 16:30 hod.

Podmínky pro příchody a odchody účastníků ze školní družiny jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny. V době od 13:00 hod. do 14:30 hod. probíhají řízené činnosti a vycházky. Žádáme zákonné zástupce, pokud je to možné, aby v této době nevyzvedávali účastníky ze školní družiny.

4. Formy vzdělávání školní družiny

Školní družina zabezpečuje náplň volného času v době před vyučováním a po vyučování.

Činnost školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- **Pravidelná výchovná činnost:** výchovná, vzdělávací a zájmová činnost – je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje organizované aktivity stanovené měsíčním plánem.

- **Příležitostná zájmová činnost:** přesahuje rámec jednoho oddělení, není zahrnuta do týdenní skladby činností (sportovní dny, karneval, čarodějnice atd.).
- **Průběžná činnost:** seznámení s činností a řádem školní družiny, pravidla silničního provozu, průběžné opakování pravidel.
- **Spontánní činnosti:** zahrnují aktivity odpočinkové a rekreační.

5. Cíle ŠVP školní družiny

- umožňuje účastníkům osvojit si strategie učení a motivuje je pro celoživotní učení
- podněcuje je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vede je k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vede je k toleranci a ohleduplnosti k ostatním, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhá poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi
- upevňuje a rozvíjí jejich vztah k přírodě a ochraně životního prostředí

6. Konkrétní cíle vzdělávání

Základní vzdělávání má účastníkům pomoci utvářet a postupně rozvíjet **klíčové kompetence**.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

Kompetence k učení:

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktickém životě a při dalším učení.

Důraz klademe na čtení s porozuměním, vyhledávání informací, učení se pracovat s podmínkou, individuálním přístupem upevňujeme a prohlubujeme znalosti a zvyšujeme šanci prožít úspěch z dosažených vědomostí. Podporujeme samostatnost a tvořivost, sebehodnocení a realizaci vlastních nápadů.

Kompetence k řešení problémů:

Všímá si dění kolem sebe, snaží se řešit situace, využívá k tomu logické, matematické a empirické postupy. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli. Uvědomuje si, že za svá řešení nese odpovědnost a musí je obhájit. Učí se trpělivosti.

Motivujeme formou her a skupinové práce, podporujeme dovednosti samostatně řešit problém, požádat o pomoc druhého, všímat si problémů druhých, nabízet řešení, překonávat případné nezdary, vyhledávat informace potřebné k řešení.

Kompetence komunikativní:

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami. Má širokou slovní zásobu, komunikuje bez ostychu s vrstevníky a dospělými. Zapojuje se do diskuze, umí naslouchat druhým, vhodně argumentovat a obhajovat své názory.

Tyto schopnosti rozvíjíme formou her, dramatizací a skupinové práce.

Kompetence sociální a personální:

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Proto v činnostech i při hrách zapojujeme účastníky do skupinové práce a vedeme je k vzájemné spolupráci v kolektivu.

Kompetence občanské:

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

Proto vedeme účastníky k dodržování pravidel chování, vyplývajících z Vnitřního řádu ŠD. Při environmentální výchově klademe důraz na prožitek.

Kompetence k trávení volného času:

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, snaží se vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Nabízíme pestrou nabídku volnočasových aktivit a her, celodružinových akcí, které jsou zakomponované v tematickém plánu školní družiny.

7. Obsah vzdělávání

7.1 Člověk a jeho svět

7.1.1 Místo, kde žijeme.

- poznávání nejbližšího okolí školy a města
- orientace v mapě
- organizace školy a školní družiny
- pravidla silničního provozu
- moje rodina, společnost

7.1.2 Lidé kolem nás.

- zaměření na osvojení si zásad vhodného chování a jednání s lidmi
- podstata pojmů tolerance, empatie, vzájemná úcta
- seznámení se základními právy a povinnostmi jedince v rámci skupiny i společnosti
- život kolem nás – ve městě, na vesnici
- dodržování pravidel stolování, úklid prostředí

7.1.3 Lidé a čas.

- budování a dodržování správného režimu dne
- vytváření pravidelných návyků
- snažit se správně a smysluplně využívat svůj volný čas
- znalost hodin, orientace v kalendáři
- znalost života našich předků, tradice a zvyky

7.1.4 Rozmanitost přírody.

- pozorování a seznamování s proměnlivostí a rozmanitostí živé a neživé přírody
- znalost základů ekologie, třídění odpadů, využívání použitých materiálů
- vytváření ohleduplného vztahu člověka k přírodě
- práce s atlasem, encyklopediemi

7.1.5 Člověk a jeho zdraví.

- poznávání sebe sama
- základní hygienické návyky

- zdravotní prevence a osobní odpovědnost za své zdraví i zdraví druhých
- vytváření a upevňování pozitivního vztahu k správnému životnímu stylu

7.2 Člověk a svět práce

- znalost různých profesí a jejich náplně práce
- stavění objektů ze stavebnic dle návodu či fantazie, rozvoj jemné motoriky
- práce s přírodními materiály
- pěstitelské práce
- vymýšlení a tvoření drobných dárků pro sebe, kamarády a rodinu
- uklízení pracovních míst, dodržování bezpečnosti při práci

7.3 Umění a kultura

- rozvoj estetického cítění
- malování a kreslení podle předlohy, zadání nebo fantazie
- využívání různých výtvarných technik
- dramatizace, pantomima, umění vyjádřit se neverbálně
- seznamování s naší i světovou kulturou

7.4 Člověk a sport

- rozvoj pohybové a tělesné zdatnosti
- hraní pohybových her v místnosti i v terénu
- využívání sportovního hřiště pro míčové hry
- osvojení si sportovního chování a soutěžení v duchu fair-play

7.5 Jazyk a jazyková komunikace

- sledování správné výslovnosti, artikulace, tempa řeči
- schopnost porozumět se s ostatními lidmi
- rozvoj krátkodobé paměti, rozšiřování slovní zásoby
- rozvoj komunikačních dovedností, učit se formulovat otázky
- schopnost pozorně naslouchat
- čtení textu s porozuměním
- hraní slovních her, kvízy a doplňovačky

7.6 Matematická a počítačová gramotnost

- porozumění základním matematickým úkonům
- rozvíjení řešitelských strategií, kombinatorického projevu, logického myšlení, chápání vztahů
- práce s odhadem, rytmem, krokováním
- rozvíjení geometrických představ, orientace v rovině a prostoru
- práce s podmínkami, schémata, rozvíjení abstraktního myšlení
- budování předvídavosti, rozvíjení krátkodobé paměti
- rozvíjení dovednosti vyřešit úlohy a problémy, které nemají řešení patrné na první pohled

8. Podmínky pro vzdělávání účastníků se specifickými vzdělávacími potřebami

Vychovatelé školní družiny respektují při jednotlivých činnostech osobnostní zvláštnosti a věk jednotlivých účastníků. O specifických vlastnostech a potřebách účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vychovatelé školní družiny informováni zákonnými zástupci a třídními učiteli.

Specifické cíle pro účastníky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- začlenění do všech aktivit školní družiny v maximální možné míře
- realizace podpůrných opatření potřebných k začlenění do činnosti školní družiny

9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. stupně (1. – 5. třída) a přípravné třídy. O přijetí účastníka rozhoduje ředitel školy. Zákonní zástupci jsou povinni řádně vyplnit zápisní lístek do ŠD, rozsah docházky, způsob odchodu a každou změnu učinit vždy písemně (musí obsahovat jméno účastníka, třídu, druh změny, datum změny, podpis zákonného zástupce). Každou změnu je nutné hlásit v dostatečném předstihu.

Odhlásit účastníka z docházky do školní družiny mohou zákonní zástupci kdykoliv v průběhu školního roku. Tuto skutečnost oznámí písemnou formou vychovatelce.

Účastníci i rodiče jsou seznámeni s vnitřním řádem školní družiny. Účastníci navštěvující školní družinu jsou povinni dodržovat její řád – dodržovat pravidla chování, bezpečnosti, šetřit veškerý majetek, dodržovat čistotu a pořádek.

10. Materiální podmínky

Školní družina je součástí základní školy. Samostatná a stabilní oddělení se nachází v přízemí pavilonu základní školy (1. a 2. oddělení). 3. a 4. oddělení se nachází v suterénu hlavní budovy. Případná další oddělení jsou umístěna do určených a označených tříd v budovách školy.

Všechna oddělení jsou vybavena stolními hrami, stavebnicemi, hračkami, knihami, audiovizuální technikou, výtvarnými potřebami, pomůckami pro kreativní tvoření, sportovními potřebami.

Dle potřeby je vybavení obnovováno a rozšiřováno. Rovněž je k dispozici sportovní náčiní pro 1. stupeň ZŠ.

K pohybovým aktivitám lze využít chodbu u školních družin, školní a dopravní hřiště i areál základní školy. K celodružinovým akcím je rovněž využíváno pódium v aule školy.

11. Personální podmínky

Pedagogickou činnost zajišťují kvalifikovaní vychovatelé s odpovídajícím pedagogickým vzděláním a praxí. Vzájemně se doplňují ve svých specializacích a průběžně se vzdělávají na odborných seminářích určených pro školní družiny a samostudiem.

12. Ekonomické podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání činí měsíčně 100 Kč (rozumí se tím i jeden odchozený den v měsíci). Úhrada se platí na účet školy v září (na období září – prosinec) a v lednu (na období leden – červen). Při docházce pouze do ranní družiny je stanovená částka stejná.

Úplata za školní družinu se hradí převodem na bankovní účet školy. Ve výjimečných případech, po dohodě, lze platbu uskutečnit u sekretářky školy, která vydá stvrzenku. Evidenci o platbách vede vedoucí vychovatelka.

Nárok na vrácení úplaty nastává v případě změny školy u účastníka, ukončení docházky do školní družiny, nebo z jiných závažných důvodů.

Úplata za zájmové vzdělávání může být prominuta. Zákonní zástupci si podají žádost na ředitelství školy a donesou potřebné doklady pro uznání výjimky. Ředitel školy pak rozhodne o výši nebo úplném prominutí úplaty.

13. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina vytváří podmínky ochrany před šikanou a dalšími patologickými jevy. Školní družina zajišťuje vhodnou strukturu režimu, s dostatkem relaxace a aktivního pohybu, vhodný stravovací a pitný režim. Zajišťuje pravidelný pobyt na čerstvém vzduchu.

Vychovatelé školní družiny jsou řádně proškoleni v rámci organizace v problematice BOZP a PO. Vychovatelé dále provedou předepsané školení v první hodině provozu školní družiny všem

přihlášeným účastníkům, případně postupně také těm, kteří začnou navštěvovat školní družinu později.

Bezpečnost ve všech prostorách užívaných školní družinou je zajištěna řády, se kterými jsou účastníci seznámeni:

- vnitřním řádem školní družiny
- řády odborných učeben

Účastníci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a s postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se především o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti na různých akcích apod.

Vychovatelé mají nepřetržitě k dispozici telefon s kontakty na zákonné zástupce účastníků. Školní družina je vybavena lékárníčkou. Případné úrazy jsou nahlášeny a zaevidovány v kanceláři školy.

14. Krizový plán při nevyzvednutí účastníka

- telefonicky kontaktovat zákonného zástupce
- vyčkat 30 minut
- volat 158 Policie ČR – Policie ČR kontaktuje OSPOD
- informování vedení školy a vedoucí zařízení o události

15. Krizový plán při úrazu

Drobná poranění:

- ošetřuje vychovatelka přímo na místě nebo po příchodu do školní družiny
- při předání účastníka oznámí ošetření zákonným zástupcům

Větší úrazy:

- vychovatel poskytne bezprostředně první pomoc v rámci možností
- v případě velkého úrazu volá linku 155
- zajistí dohled nad ostatními účastníky přivoláním druhého dozoru
- v případě potřeby doprovází účastníka do nemocnice a setrvá do příjezdu zákonných zástupců
- vyrozumí zákonné zástupce a vedení školy
- vychovatel, který za účastníka zodpovídá, zapíše událost do Knihy úrazů, která je uložena v kanceláři školy

16. Evaluační plán

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni:

- Individuální: každá vychovatelka si zcela neformálně průběžně hodnotí vlastní práci, hledá nové metody, které by vedly ke kvalitnějším výsledkům.
- Týmové: evaluaci provádí kolektiv vychovatelek, hodnotí svou vlastní činnost, stanovují společně postup pro další období nebo provádějí úpravy ŠVP.
- Vedení školy: pozorováním, hospitacemi a kontrolami zjišťuje naplňování vytčených cílů a jak družina plní své celkové poslání.

Vnější evaluace:

Tím rozumíme zpětnou vazbu ze získaných informací od zákonných zástupců, samotných účastníků, zřizovatele.